

HADILAP.

Meg jelenik minden héten egyszer fél iven Hétfőn, 's ha a' szabadság' lelkes harczossai, előfizetésük' által oly részvétet tanusítandnak. Lapunk iránt, hogy: a' költség fedezvelesz; meg jelenik hetenként kétszer, Hétfőn és Csütörtökön. Ára új évig 2 Rf. pengő. Előfizetheti a' Szerkeztősegnel, minden fő és al Terparancsnokságnál, városi és falusi Biroknál, Jegyzőknél, Bizotmányoknál, Papoknál, és Posta hivataloknál.

Utász Csapatunkhoz.

A' történet' muzsája az utász' nevét gyémánt betűkkel vési bé méljen keblébe az utokornak, és a' sirjában méjjen alvo hőse az ős világnak föl ébred, mikor lépdel keresztül temetőjén a' fiatal hős utász; szent csokkal ihleti ajkait, 's nyugodtan dül vissza pihenni korhadt koporsoja' tördelt deszkái közé; mert viraszt álma fölött elfagyott keblének azon édes remény Nem toje, hogy míg csak egy csepp vér át csörtet sziv kamaráján az utásznak: addig sivito goljoja 's dörgő bombája az ellenségnek, nem árhát a' magyar hős mejjének. —

Őnök 17-18 éves gyenge karu bajnokok! megtörték homlokát Erdéj Alpeseinek, és meredek gránit sziklák érc oldalain vágtak kényelmes utakat, hol menyköveket prüszögő ágyuink, csörtetve dörögöznek föl a' felhő fedett szirt ormokra, le sujtani villámként, bármennyi milliói söpredék katonáját az ellenségnek.

Hazámnak hü fia! ne resteld be vándorolni Gimes szoros hegy láncait, és látni fogsz ijesztő meredek szikla oldalokon utász csákányokkal vésett gyönyörű ágyu utakat; és látni fogsz a' Tatros vize' jobb és bal partjain alá kanyargó 12 szirt homlokzaton utász ásó, lapát 's csákány által művészeleg remekelt olj 12 ágyu telepe-

ket 's fedező sáncolatokat, meljebből örök diadal mosojog alá Hunnia' földére. És mind ez csak hat napnak szüleménye. És mind ezeket a' gyenge karu, de erős és szilárd honfi buzgalmu, utász csapat remekelé. És mind ezeket a' lelkes honfi, Moric Sándor utász százados remekelteté.

És végezetre mindezeket a' szeplőtlen keblü magos lelkiüetü hazafi Gál Sándor ezeredes láng esze teremté. Ő néhány lelkes barátival fertőzetlen tartotta meg nem csak Háromszeket a' historiának, hanem egyedül teremte élet halálra harcoló harcfjakat székej országnak 's magyarhonnak. És ő földi istenként teremtett a' semmi-ből olj lelkes utász csapatot a' hazának, melj éjjel és nappal ás, vág, tör, bont, épít, telepeket alkot, torlaszol és sáncol panasztalan örömmel, 's örömet hord tört tenyeret kedves Mútkájáért, szeretet honnáért.

Lehát a' kalappal Erdéjnek minden fia az utász csapat előtt! Ezeknek egyetlen szavokra, sinai fal huzodik Erdéj, bércein, meljen muszka szurony 's kozák zsida, soha benem törhet.

Midőn hazánk kebelében még most is lappangó, igen sok veszett máju törstisztek sirdombján pecsovicz tüskék bokrosodnak el, akkor ezekéin a' szent szabadság' piros ro'sái viritandnak.

És fel a' kalappal hazámnak minden hü
fijai! fegyverre és botra! elé a' határ szél
szirt ormain mosoljgó torlaszokra, 's ha jön
a' kozák és muszka, öljétek mint a' bogar-
rat, aztán rendre pihenjétek, és ismét öl-
jétek, míg hír mondani sem marad egy is.

Nevetek gyémánt betűkkel lesz föl-
nyomva a' történet lapjain, 's az utokor
halás kezekkel font babért fűz sir kereszt-
etekre.

És te nefélj hazám! Lesznek kik véd
váratok emeljenek éretted. Lesznek kik
harcoljanak éretted. Lesznek, kik harcolja-
nak és meg haljanak éretted! — Nefélj
hazám, nefélj hazám!

Szerkeztőség.

Székelj utász dal.

Föl Atilla föl minden utódi,
Hi a' hon, hát jöjjetek velem;
A' hegy ormán rakjunk Torlaszokat,
A' völgy ölén ássunk méj sáncokat.
'S Ha jön Miklós cár vad katonája,
Vad dühvel dörgjünk tüzet, rája. —
Ki szaggatom a' szirtet tövéből,
'S rá hatalmas véd várat rakok.
Le ontom az ormokat keblébe,
És fölébük köfalat vonok.
Mit emléken a' hősök' korának,
Örökitve hagyunk a' világnak.

Kitépem a' lapájt fekv'ágyából,
'S dönthetetlen bástyát alkotok.
A' természet nyugalmas honából,
Föl használok minden modokot.
Igy hajtja meg magát a' jövendő,
Az őskor istene közibünk visszajő.
A' verijték gyöngyben öszve olvadt
remény,
Nyugalmat ad, 's ujerőre gyujt.
'S most frísülten a' szirt tetejére,
Földobok egy hatfontos ágyut.
Es dalában ágyum' zengzetének;
Egy arany időnek évei dörögnek.

Nem ismerek csügg és fáradaimat.
Nem aknászok fénylő kincseket,
Mint a' buvár, hullámok körében,
Élet veszél közt szed gyöngyöket.
Kincsem az, hogy van hazám. Oh honom!
Érted láng hévvel izzadozom.
Ellenemnek tört hányok eselére,
Hatalmas tört torlaszaimból;
Goljo záport hullatok fejére,
Menykövet szorok ágyuimból.
'S mihejt az ellent megfutamítom,
Magyar szabadságot dall utász Lantom.

Majd ha uj lét 's uj tavasz korányja,
Dus színekben illatoznak át.
Karjainkról rab békót le rázva.
Meg mentettünk egy szabad hazát.
Szent ügyünk, hát szentesítve légyen,
Olj nemzet mint a' magyar ne légyen.

Gerőfi, utász hadnagy.

Határszéli 's azon tuli tudositások.

Gimesi Szoros Junius 6. 1849.

Közelebről hozzám érkezett ezeredesi-
rendelet következtében, magam vagyok
egy felől a' gimesi hegy szoros védelmé-
re rendelve. A' tiszta honfi buzgalmu lel-
kes Rindsmaul örnagy, Deák és Dálnaki
százados barátimmal szigorán megvisgál-
tunk minden heljet. A' határszéli bástyák
közepsőjébe az én századom; a' két szél-
sőkbe 50 ör, a' bérc ormokra két felől 40
portyázó, a' bé függő ösvenyekre 40, az
ágyu telepek mellé 24 legény, 's had gya-
korlatra, az öszves had test, a' Tatros vize
partyaira rendeltetett. —

Ezen rendezés után, a' felső kapuval
szembe emelkedő tarlasz mellett le rándul-
tam az also kapuhoz, meg látni azon rop-
pant muszka tábort, meljről egy asszony
a' fonoba azt beszélte, hogy: ő meg is ol-
vasta, 's isten utcsegén egy millionál is

több volt.

És a' pallisádok megett láték két mo'sdatlan szurkos kozákot, csüggeteg fővel és hüveljébe dugott kardal felénk át kuku-sálgatni; és láték két muszkát állani fegy-vertelenül sarkig érő zeke kaputban, ros szizmában a' vám kapu mellett.

A' miéink a' moldvai Zsidótól vásároltak keresztül a' kapu rostéljaton nádmézet, kovát, fűgét, török pujszkat és bort mind banknotával. Ezüstöt nem szabad adni a' legénységnek egy fillértis. A' zsidó, édes mosoljal vette el a' Kossuth bankokat. A' német bankonak rázta fejét 's csak is százalékos levonással váltotta be; az egy és két forintos német bankot pedig semmikép el nem vette, 's azt mondotta rá gunyos arc vonattal „azt a' khivány pecsovics nekem nem khiill; In az a' bankokét krajcár nem adom.“ - Egy határvéd mondá: vegye el, mert ez a' császár bangoja. A' Zsidó rá így felelt, Az österreich császár trekut, munk nem adni segítség. A' Khosuth a' császár. Erre a' vásárló 20-30 legénység, roppant háromszoros éljent kiáltott.

Vásároltam én is egy fél kupa bort, a' kaput kinyitattam, a' küszöbre föl áltam, a' muszkákat oda intettem, vállaikat lapogattam és borral kínáltam. A' muszkák megtudták, hogy Kossuthnak kapitánya vagyok, tehát tiszteletből vonakodtak kezemből el venni a' bort; háromszor kellett sürgetnem, végre csak ugyan elvették, jobb kezeiket mejjökre tették 's a' megalázódás tellyes kifejzésével meghajtván magukat előttem szinte térdig, megitták boromat és sipkájukat levéve, köszöngetve, végre dudorászva, eltávoztak.

A' tiszt oknán lakik; a' vámnál csak egy fiatal tisztenc van polgár öltönyben. —

Lehető szorgalmas puhatolodzásaim által, sikerült nekem részint, a' pallisádokon-át, részint azon innen lévő emberektől, a' muszka mozgalmakról ilj tudomást szerezni:

A' tavaly évi ősz, vége felé, 150 ezer muszka a' eserkeszek ellen ment; Samil bey

be csalta őket a' kaukaszus szirtjei közé 's ott úgy el verte, hogy csak 90 ezer jött vissza komán falvára.

A' bel esendire vigyázó katonaság csupa ujjoncokból áll. Komán falváról a' 90 ezer muszkának fele a' minapokba Bécs, más fele Orsova felé indult. Jelenleg van Moldvában Komán falván, Dormán falván, Oknán és Tatroson, mindössze három század gyalogkatonaság, négy, három fontos réz ágyu és 40 lovas-oláhokból öltöztetett kozák, kik mint fogadott emberek fizetésért hordozzák a' leveleket. Ezek nappal a' Tatrosi határon lágereznek.

Egyéb aránt semmi mozgás - halotti csend. Anyira félnek a' magyarok beütésétől, hogy minden kis dombon lármafa van, 's égő kanocos örök sétálgatnak mellettök.

Minapokban Moldvában föl számított a' népesség, 's a' magyarok száma sokkal többre ment mint az oláhoké.

A' moldvai magyarok tiszta magyar érzelműek; minden magánytársasági köreikben Kossuthot éljenzik. közönséges hír az, hogy ha itt bajainkat végezzük, rögtön be ütünk Moldvába, az ott lako nép meg szabadítására.

Jásba a' Kossuth bankot örömetst béváltják; a' Kossuth aranyért 7-8 pengő forintot fizetnek a' bojérok. Völegények jeggyűrűk heljett Mátkáiknak Kossuth aranyal kedveskednek. A' Kossuth arany olj drága kincs, hogy a' nép csokkal illeti azokat. A' nép szabad érzelmű 's a' magyar alkotmány iránt leg jobb hangulatu.

A' muszka katona egyhonapra 1 R. forint fizetést kap váltóban, 's aztán törökbuza lisztet porcióra, és bámulják, hogy a' mi köz vitézeink milj gazdag fizetéssel vannak el látva, minő gazdagon és -vigan élnek.

Lelkes fiatal utászink agyu telepeket készitvén a' szirt tetőkön, kérdezték a' muszka katonák, mit csinálnak azok a' gyermekek ott fön? a' harmincados azt felelte „melleg ágyat, meljbe majd ugorkát ültetünk. Jó sika Jánost hazánk fenés szülőtjét, Pukh-

ner Galiciába küldötte volt segítségért, és ő hazája elleu magos örömmel vállalta el e' kötelességet. Vissza érkezett Máj. 20 án. Foksinvárossába; de erőt nem hozott; nagy szomorán le süített fővel járt a' piacon. A' hitlen Csáki, kit a' magyar ministerium nevezett volt ki örökös őrmesterből hadmagynak, Enyettel, Balázs, 's más, tulajdon édes szülőjök' hazájok' ellen zsoldért fegyvert ragadott, istentelen Absolonok, 's tulajdon fészkeiket meg ugato Székej és szász kutyák, Foksinban árnykodtak, és muszkákkal fraternizáltak, míg Pukhner bátjok kezeit meg csokolhatták 's most vele vándorolnak Mekka felé hadi bucsura.

A' franciákról és Pápáról moldvában egészen más kép beszélnek, mint a' kül és bel földi hírlapok. Moldvai hír szerint: 160 ezer francia kíséretbe a' pápát Romába, és a' pápa meg érkezvén, föl állott a' Vatikán' áltányjára 's meg áldván a' népet így szollott: „Legyen Romában republica.“ A' nép ropant eljent dörgött. A' pápa, papi hatalmát meg tartotta; a' világi igazgatást republikai kormányzatra bizta. A' francia tábor Ferrarába állomásoz. Radecki föl szollította francia tábornok Oudinotot hogy: mikor hagyná el olaszont? de ő azt felelte, hogy míg a' tökéletes csend helyre nem áll, addig nem megy el. Célja ezen tábornoknak az, hogy mihejt a' muszka betörne magyar hon hatáira, ő is nyomuljon rögtön a' muszka birodalom' meg támadására. —

Adja az igasság Istene! A' szabad francia republicanus nemzetnek ez is első tejendője; ő csak ilj szerü tények által hordja fején miriád éveken át, dicsősége' hervadatlan babérját. —

Töröcsvár Junius 7 én 1849. Egy hiteles szemtanu elbeszélése szerint: Vallio mellett mint egy 6000 muszka áll lágerben. Szembe ezzel fekszik egy hatalmas török tábor is. Ujjoucoz mind a' kettő. A' török nem engedi, hogy eggyel is több

ujjone soroztassék bé a' muszka táborba, mint az övébe. Ezen táborok 6-7 orajárásnyira vannak a' törösvári vámtól. Ezen muszka tábor azért fekszik itt, mert fél hogy a' magyarok betörnek. Távsövel nézte barátunk egy dombról, hogy a' Duna mellett muszka csapatok vonulnak föl Orsova felé. Mi a' muszka be töréstől nem sokat tartunk, egyéb aránt ha betör, a' Bánát és Naszod vidékén emelkednek fel a' leg első muszka sirdombok. —

Kebli Tudositások.

Debrecenből kapott hiteles levél szerint: Május 22 én. az angol követ Debrecenben volt, 's ezen három föltételek alatt igért magyar honnak a' muszka dulások ellen segéljt. a) Ha Buda várát a' magyar tábor be veszi. b.) Ha a' magyar tenger parton Anglia szabadon kereskedhetik. c.) Ha az angol királynő, valamelyik fiját magyar hon, királynak választja.

Kossuth az utolsó föltételt merejében megtagadta. Parancsolt és a' vár rögtön be vödött; a' szabad kereskedés megengedtetett 's ezen két feltétel mellett is megígértett, hogy: uto csepp vérig védendi anglia a' független magyar hon.

Május 23 án. két francia követ volt Debrecenben, kik a' magyar függetlenséget méltányolni és helyeselni küldettek ide.

Szemere minister elnök magány nyilatkozata szerint: Urnapján az org. gyűlés Pestre fölköltözött.

Felsőbb rendelet következtében, a' harmincadi vám és határ örök' száma, nevezetes menyiségben szaparitando lévén, ki magát azok közü be soroztatni kívánja, a' Csik gimesi harmincadi hivatalnál jelenjen meg.

Reicharsperg,
harmincados.